

Volvo. Bij het station aangekomen zei ze dat ik beter in de warme auto kon blijven. Ik moest nog beter worden. We kregen een dikke knuffel en een berg kusjes. 'Dag lieverds, een hele fijne week, ik ben er over zeven nachtjes slapen weer!'

Zo scheidde onze wegen. Mamma liep het donker in en wij gingen met zijn drieën terug naar het grote huis. In Hannover stapte ze over op de trein naar Kopenhagen. Na zeven nachtjes slapen was ze niet terug. Ze kwam nooit meer terug.

Ik was 5 jaar en mijn broer 7. Mijn vader vertelde het ons zittend op de drempel van de keuken naar de tuin. Mijn

moeder had een andere man ontmoet en ging met hem verder, zo begreep ik. Ze zou niet meer terugkomen, maar we zouden het wel redden samen. Er staat me vaag iets van bij dat ik naar de voorkamer ben gerend en keihard met mijn vuistjes tegen het raam bonkte, 'mama, maaaaa, kom terug!' roepend. Het was oktober 1979. Acht maanden later kwam mijn moeder voor het eerst weer naar Nederland. We zouden elkaar treffen in Dierenpark Wassenaar. Mijn reactie was, zo hoorde ik later, nauwelijks emotioneel. Ook toen het weerzien achter de rug was, bleven mijn broer en ik er schijnbaar laconiek onder. Mijn vader had vrij snel een nieuwe vriendin en mijn ouders scheidde kort daarop. Het huis werd verkocht en we trokken in bij de nieuwe liefde van mijn

vader. Toen ik 8 was gingen ook zij uit elkaar en verhuisden mijn vader, broer en ik naar een ander huis. In de periode van mijn 6de tot mijn 10de zag ik mijn moeder nog af en toe, vanaf mijn 10de was er, na een uit de hand gelopen ruzie tussen mijn ouders, eenentwintig jaar geen enkel contact meer tussen ons.

Ik groeide op, deed eindexamen, studeerde af, ging werken en kreeg zelf een gezin. Toen onze dochters 3 en 1 jaar waren, zocht ik weer contact met mijn moeder. Wellicht zou ze een oma kunnen zijn voor onze kinderen. In oktober 2005 zag zij haar kleinkinderen voor het eerst. We spraken af in de Apenheul. Ik wilde per se zo'n familie-foto laten maken bij de ingang van het park. Net als alle andere 'gewone' families. Ik weet nog dat ik trots was en dacht: kijk ons hier nou toch eens lopen, nét een normaal gezin! Ik was dolblij en wilde zó graag dat het weer goed kwam tussen ons.

Maar al vrij snel ontstonden er barstjes in ons hernieuwde contact. Ze belde een paar keer kort van tevoren af, en stelde me steeds vaker teleur. Ik werd steeds bozer. Nu kreeg ze een tweede kans, waarom flikte ze dit? Met deze »

‘Eindelijk is mijn moeder er wél voor mij’

Sophie Zeestraten (47) was 5 toen haar moeder plotseling het gezin verliet. Tot haar 40ste had ze nauwelijks contact met haar, daarna volgde een langzame toenadering. Deze zondag vieren ze voor de derde keer Moederdag. *‘Hoe pijnlijk de herinnering ook is, ik snap dat ze de tijd niet kan terugdraaien.’*

Het eerste wat ik me herinner van de dag dat ze uit mijn leven verdween is dat ik griep had. Al dagenlang. Ze had besloten dat ze de nachttrein naar Denemarken pas zou nemen als mijn buikpijn helemaal over zou zijn. Zo hadden we nog een dagje samen. Ik vond het maar niets dat ze een week weg zou gaan, maar ze beloofde dat de zeven nachtjes over zouden zijn voordat ik er erg in had. Zenuwachtig liep ze door het huis, ze was nog nooit zo lang alleen weg geweest zonder ons. We aten 's middags een boterham in de keuken. De keuken waarin wij altijd samen brood en koekjes bakten. Ik op het witte krukje met mijn eigen kleine schortje aan. Daarna gingen we naar boven om haar tas in te pakken. Het werd de blauwe reistas die papa altijd meenam als hij een paar dagen ging zeilen. Zoveel kleren had ze niet nodig voor die paar dagen. Helemaal bovenop legde ze haar lievelingsvestje dat ze van haar zusje Valentina, die in Milaan woonde, had gekregen. Aan het eind van de middag kookte ze nog voor ons en aten we met zijn vieren aan de grote eettafel. Toen brak het moment aan dat ze zou vertrekken. Het was al donker buiten. Mijn broer en ik klommen achter in de grote gele

situatie kon ik niet omgaan. Ik liet het contact doodbloeden en stopte mijn verdriet heel diep weg. En ging weer verder met mijn leven 'zonder moeder', zoals ik altijd had gedaan. Dat betekende dat ik vooral enorm mijn best deed het 'goed' te doen, als moeder, als vriendin, als werknemer, als collega. Ik was als de dood dat 'de ander' me ook zou verlaten, dus ik deed alles om dát te voorkomen. Dat altijd maar *pleasen* en het perfect willen doen putte me volledig uit. Uiteindelijk liep ik op mijn 40ste een fikse burn-out op. In die tijd vatte ik het plan op een zoektocht te beginnen naar mijn jeugd.

Ik keek in foto boeken, las oude brieven, kaarten, dagboeken en agenda's, maar om de een of andere reden bleek ik weinig jeugdherinneringen te hebben. Dus zocht ik ook mensen op die mij vroeger hadden gekend. Wat konden zij me vertellen over mijn kindertijd? Uiteindelijk durfde ik dat ook aan mijn moeder te vragen. Dat leidde tot een briefwisseling van drie jaar, waarin we elkaar meer dan tachtig brieven schreven. En waarin ik voor het eerst haar kant van het verhaal hoorde. Mijn moeder schreef dat ze zich in de tijd voor haar vertrek al heel lang ongelukkig voelde. Daarom ging ze naar een 'persoonlijke-ontwikkelings-week' in Denemarken. Tijdens die cursus had ze een paar spirituele ervaringen, die haar nogal van haar stuk brachten. Ze voelde zich na een week niet in staat terug te reizen en belde mijn vader om te vertellen dat ze een paar dagen langer bleef. Volgens mijn moeder reageerde hij woedend en beet hij haar toe: 'als je nú niet terug komt, hoef je nooit meer terug te komen!' Dat escaleerde en mijn moeder kwam niet meer terug. Dat het zo is gelopen, vind ik nog steeds bizar. Ook dat mijn ouders allebei een eigen versie van het verhaal hebben. Ik heb me er inmiddels bij neergelegd dat er geen absolute waarheid bestaat. Al blijft het voor alle betrokkenen een pijnlijke en verdrietige geschiedenis.

Na drie jaar brieven schrijven durfde ik het eindelijk aan mijn moeder weer te zien. In juni 2018 was het zover. Man, wat was ik zenuwachtig! Ik reed – van Den Haag naar Drenthe – zelfs een paar keer verkeerd en stopte bij elk tankstation voor koffie. Toen ik bij haar aankwam hing de vlag uit en stond ze met een bloemetje in haar hand te wachten voor haar huis. Ik stapte uit en we omhelsden elkaar. We gingen in de tuin zitten, aten zelfgebakken appelflappen en praatten honderduit. Na de eerste ontmoeting volgden er nog vele. En elk afscheid verloopt hetzelfde: zij blijft net zo lang zwaaien tot ze een stip in de verte is.

‘Ik zou alles, werkelijk alles, hebben gedaan om mijn kinderen te zien, waarom heeft zij dat niet gedaan?’

We hebben het over de dingen die we samen willen doen: kijken naar *The Sound of Music*, een dagje shoppen, samen naar Parijs, Curaçao en London. En natuurlijk komen meer dan eens pijnlijke herinneringen naar boven. Dat ik me afvraag: waarom heb je destijds na de scheiding niet méér moeite gedaan? Ik zou alles, werkelijk alles, hebben gedaan om mijn kinderen te zien. Waarom heb jij dat niet gedaan?

We hebben afgesproken dat we alles kunnen bespreken. Ik wil die gevoelens niet wegstoppen met het risico dat ze er dan toch op een gegeven moment uit knallen en er dan weer een verwijdering tussen ons ontstaat. Dus houden we allebei de deur open, hoe moeilijk dat soms ook is. Ook al kan mijn moeder soms niet veel meer zeggen dan dat ze het verschrikkelijk verdrietig vindt hoe het allemaal is gelopen, ze kan de tijd niet terugdraaien. Dat snap ik. Maar het helpt me enorm dat ze naar me luistert, me probeert te helpen en er nu wél voor me is. In haar aller-eerste brief beloofde ze: 'Ik zal alles doen wat ik nu nog kan doen, om je te helpen in het reine te komen met het verleden.' En ze heeft woord gehouden.

Ik heb weleens gedacht dat het voor mij als kind makkelijker zou zijn geweest als mijn moeder 'gewoon' was overleden en niet plotsklaps bij ons was weggegaan. Ik heb me zo lang minderwaardig gevoeld; alsof het mijn schuld was dat ze niet meer terugkwam. Er moest toch wel iets grondig mis met mij zijn. Ik ben nu zo ongelooflijk blij dat ze leeft en dat we kunnen genieten van wat er nu wél is. We hebben vrijwel dagelijks contact en bijna elke ochtend appen we om elkaar een welgemeende 'goede-morgen' te wensen. Het zit in die kleine dingen, daar kan ik zo blij en gelukkig van worden.

Zondag is het Moederdag. Ik denk terug aan de aller-eerste moederdag die we na al die jaren samen beleefden. We vierden ons beider moederschap en dat we elkaar weer hadden teruggevonden. Mijn moeder gaf me een stekje van het moederkruid dat in haar tuin groeide en ooit in de tuin van van haar moeder had gegroeid. Het ontroerde me dat straks in onze tuin datzelfde moederkruid zou groeien. Toen ik thuiskwam vroegen mijn dochters: 'En, mam? Hoe was het?' 'Het voelde als thuis-komen.' En ik omhelsde ze. Voor veel mensen zal Moederdag een speciale dag zijn. Voor mij heeft het een extra betekenis. Ik ben dolblij dat we dit jaar alweer onze derde Moederdag samen kunnen vieren. We maken er een bijzondere dag van, met roze pioenrozen, taart, cadeautjes en – het allerbelangrijkst – elkaar. «

Over haar zoektocht, waarbij ze niet alleen zichzelf maar ook haar moeder terugvond, schreef Sophie Zeestraten vorig jaar het boek *Moederziel* (Ambo Anthos €20).

